

Piotr Skrzynecki (12 września 1930 w Warszawie - 27 kwietnia 1997 w Krakowie)

*Ten konferansjer z Warszawy i Krakowa
przez swe całe życie wolność pielęgnował,
w "Piwnicy pod Baranami"
z wybranymi artystami
żył, pił, balował, zadziwiał i czarował.*

(ebs)

Piotr Skrzynecki - reżyser i scenarzysta, twórca, kierownik artystyczny, konferansjer kabaretu "Piwnica pod Baranami" w czarnym kapeluszu z piórką, w pelerynie, z nieodłącznym dzwoneczkiem... Całe życie związane z kabaretem będącym jego pracą, domem, rodziną. Miał mnóstwo przyjaciół, był popularny i znany, krakowianie darzyli go szczerą sympatią.

<https://www.youtube.com/watch?v=XW0XdPSZ074>

Urodził się 12 września 1930 w Warszawie jako Piotr Cezary Skrzynecki, syn podpułkownika Mariana Skrzyneckiego i Magdaleny Endelman, z zasymilowanej rodziny żydowskiej. Miał jednego starszego brata Józefa. Dzieciństwo spędził w Mińsku Mazowieckim, rozdzieliła ich wojna, Piotr wychowywał się w Makowie Podhalańskim, potem w Zabrze. Ostatecznie zamieszkał z matką w Łodzi. Rozpoczął tam studia w Wyższej Szkole Ekonomicznej, ale przeniósł się do Państwowej Szkoły Instruktorów Teatrów Ochotniczych przy Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej w Łodzi.

W 1951 po jej ukończeniu przybył do Krakowa. Organizował i prowadził tu (także w Nowej Hucie) robotnicze teatrzyki amatorskie i zespoły artystyczne. Studiował przez 5 lat historię sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim u profesora Karola Estreichera. Studiów tych nie ukończył z powodu braku zaliczenia studium wojskowego.

W 1956 zorganizował wraz z przyjaciółmi, m.in. z Joanną Olczak-Ronikier i Jerzym Vetulanim, w podziemiach Krakowskiego Domu Kultury mieszczącego się w pałacu Potockich "Pod Baranami" przy Rynku Głównym klub artystyczny jako miejsce spotkania studentów Akademii Sztuk Pięknych, szkoły muzycznej, historii sztuki, architektury. Klub ten szybko przemienił się w znany kabaret "Piwnica pod Baranami". Jego charyzma, niezwykły intelekt i instynkt, wycucie literatury, oryginalny gust i smak powodowały, że Piwnica ściągała tłumy.

https://www.youtube.com/watch?v=fduCK26mP_k

W latach 1956-1968 współpracował z redakcjami krakowskich czasopism jako krytyk sztuk plastycznych oraz autor publikacji z dziedziny sztuki. W *Echu Krakowa* prowadził w latach 1956-1981 własną rubrykę pt. "Echo Piwnicy pod Baranami", którą od 1984 jako "Głos Piwnicy pod Baranami" kontynuował w kwartalniku *Kraków*, a ostatecznie w *Dzienniku*

Polskim, pt. "Dziennik Piwnicy pod Baranami".

W latach 1976-1986 organizował bale jubileuszowe z okazji rocznicy powstania kabaretu, obchodzone m.in. na scenie Starego Teatru.

Wystąpił w filmach dokumentalnych i fabularnych.

Reżyser i współautor scenariusza (z Janiną Garycką) filmu "Dwa pawie na złotym sznurku" (1989) nagrodzonego na XXIX Ogólnopolskim Festiwalu Filmów Krótkometrażowych.

Inicjator pomysłów i imprez organizowanych z okazji „nieprawdopodobnych” i nieokrągłych rocznic, np.:

- odtworzenie wjazdu do Krakowa księcia Józefa Poniatowskiego (1980)
- powtórka jubileuszu Józefa Ignacego Kraszewskiego w ratuszu pod portretami cesarza Franciszka Józefa i cesarzowej Elżbiety
- inscenizacja przysięgi Tadeusza Kościuszki (1992)
- feta na cześć „szału uniesień” w stulecie powieszenia kurtyny w Teatrze im. Juliusza Słowackiego
- inscenizacja hołdu pruskiego
- święto kopców
- 293 rocznica odsieczy wiedeńskiej
- 93 rocznica pojawienia się światła elektrycznego w Krakowie

Mistrz aranżacji niepowtarzalnych obchodów własnych imienin i urodzin organizowanych nocą w formie koncertu, balu, zakończonych kuligiem czy ogniskiem za każdym razem urządzanych w innym miejscu.

Stały się one tradycją Krakowa i po śmierci artysty obchodzone są w formie urodzinowych lub imieninowych koncertów w Teatrze im. J. Słowackiego pod nazwą "Koncert dla Piotra S."

<https://www.youtube.com/watch?v=n9LOn39K1t8>

Na ostatnie pięć lat życia Klinika Chorób Wewnętrznych CM UJ w Krakowie prof. Andrzeja Szczeklika stała się jego drugim domem. Nazywał ją "hotelem snów".

Zmarł 27 kwietnia 1997 w Krakowie. 6 maja został pochowany w Alei Zasłużonych na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

https://www.youtube.com/watch?v=Pfbr5VXd_Co

*

Janusz R. Kowalczyk, "Piotr Skrzynecki. Magik z dzwonkiem": *Wciąż jest tu obecny. Można*

się przysiąc do uwiecznionego w brązowym odlewie Piotra przy stoliku wystawionym na zewnątrz kawiarni Vis-à-Vis, kilkadziesiąt metrów od wejścia do pomieszczeń "Piwnicy pod Baranami". Tę rzeźbę ufundował mu Zbigniew Preisner. Kolejną, dłuta Karola Gąsienicy Szostaka, wystawił swemu pacjentowi profesor Andrzej Szczeklik przed budynkiem II Katedry Chorób Wewnętrznych Collegium Medicum UJ. Trzecie odwzorowanie Piotra wykonał Bronisław Chromy i umieścił je na pomniku "Piwnicy pod Baranami" wzniesionym w parku Decjusza.

<https://www.youtube.com/watch?v=zHu9Y5jM-3k>

*

Wielu wybitnych artystów współpracowało i przyjaźniło się z "Piwnicą". Kabaret w dalszym ciągu istnieje. W pomieszczeniach "Piwnicy" nadal odbywają się spotkania, występy, wystawy, np. wystawa "Mózg w Piwnicy" prac Iwony Siwek-Front (2015).

W 1986 roku "Piwnica" gościła w Zurichu zaproszona przez piszącą te słowa. Pobyt zorganizował Andrzej Nurkowski wraz ze swym zespołem "Polanie" przy wsparciu Zbigniewa Stoka i Erici Hänsler (pary prowadzącej zuryski teatr STOK).

W 2013 roku gościł w Szwajcarii Grzegorz Turnau zaproszony przez Klub Miłośników Żywego Słowa Barbary Ahrens-Młynarskiej, moja relacja pod linkiem.